

Hội thảo: Nghiệm thu Báo cáo Đời sống văn hóa của cư dân Hà Nội

Năm 2010, Viện Gia đình và Giới phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch Hà Nội tiến hành Điều tra về nhu cầu hưởng thụ văn hóa của các hộ gia đình trên địa bàn thành phố Hà Nội. Cuộc điều tra được tiến hành trên 24 xã/phường thuộc 12 quận/huyện (nội thành, giáp nội thành và xa nội thành) theo hai phương pháp điều tra định lượng và định tính. Có 1211 đại diện hộ gia đình (trên 18 tuổi) và có 300 trẻ vị thành niên từ 13 – 17 tuổi được hỏi với nội dung về nhu cầu hưởng thụ văn hóa và các quan hệ gia đình. Bên cạnh đó, có 34 cuộc thảo luận nhóm cán bộ xã/phường và nhóm người dân về nhu cầu hưởng thụ văn hóa và các thiết chế văn hóa trên địa bàn. Đây là cuộc điều tra có quy mô lớn nhất về lĩnh vực văn hóa kể từ khi Hà Nội mở rộng địa giới. Trên cơ sở phân tích kết quả số liệu điều tra, báo cáo “Đời sống văn hóa của cư dân Hà Nội” là sản phẩm cuối cùng của đề tài hợp tác này.

Ngày 27 tháng 7 năm 2011, tại Hà Nội, Viện Gia đình và Giới phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch Hà Nội tổ chức Hội thảo Nghiệm thu báo cáo “Đời sống văn hóa của cư dân Hà Nội”. Tham dự Hội thảo có đại diện lãnh đạo Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Hội đồng nghiệm thu cùng đại diện Thành cơ quan ban ngành như Hội đồng Nhân dân Thành phố Hà Nội; Sở Lao động, Thương binh và Xã hội Hà Nội; Báo Hà Nội mới, Trung ương Đoàn; Ban Tuyên giáo Trung ương; Cục Thống kê Hà Nội, Sở Giáo dục - Đào tạo Hà Nội... và các cán bộ nghiên cứu thuộc Viện Gia đình và Giới.

Hội thảo chia làm 2 phiên chính: Các chuyên gia báo cáo kết quả nghiên cứu và Góp ý – kết luận của lãnh đạo Sở và Hội đồng nghiệm thu.

Sau khi giới thiệu về mục tiêu, phương pháp nghiên cứu và đặc điểm của các hộ gia đình trong mẫu nghiên cứu, các chuyên gia thay mặt nhóm nghiên cứu trình bày những nội dung chính về đời sống văn hóa và gia đình của cư dân Hà Nội. Những nội dung cơ bản do PGS. TS. Nguyễn Hữu Minh, PGS. TS. Lê Ngọc Văn, Th.S. Lê Ngọc Lân trình bày đã cung cấp một cái nhìn khá tổng thể về đời sống văn hóa của cư dân Hà Nội qua các khía cạnh như sự tham gia của người dân vào các loại hình văn hóa, thể thao, giải trí; Phong tục cưới và tang lễ; Hoạt động tín ngưỡng tôn giáo và sinh hoạt cộng đồng. Đối với từng nội dung, với những số liệu và chứng cứ cụ thể, đời sống văn hóa của cư dân Hà Nội nói chung và nhu cầu hưởng thụ văn hóa của cư dân Hà Nội nói riêng được khắc họa rất rõ nét. Thay mặt nhóm nghiên cứu, PGS. TS. Nguyễn Hữu Minh đã khẳng định nhìn chung, người dân Hà Nội có đời sống văn hóa khá phong phú với mức độ tham gia cao vào một số loại hình hoạt động văn hóa, nghệ thuật, giải trí cả trong phạm vi gia đình và ở quy mô cộng đồng và rộng hơn và đó chính là biểu hiện rõ nét của đặc trưng gia đình đô thị trong quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa.

Hai nhà khoa học với tư cách phản biện đã khẳng định Điều tra về nhu cầu hưởng thụ văn hóa của các hộ gia đình trên địa bàn thành phố được tiến hành bài bản, đảm bảo tính khoa học, nghiêm túc và nội dung tiếp cận hợp lý.

Bên cạnh đó, các ý kiến nhận xét cũng nêu lên một số điểm mà nhóm nghiên cứu cần phân tích sâu hơn cũng như gợi ra các vấn đề có thể quan tâm thêm trong các nghiên cứu tiếp theo về chủ đề này. Nhìn chung, kết quả nghiên cứu này được đánh giá là có giá trị lớn giúp cho việc xây dựng gia đình Thủ đô thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa.

Đại diện Lãnh đạo Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch Hà Nội, PGS. TS. Phạm Quang Long, Giám đốc Sở đánh giá cao kết quả của nhóm nghiên cứu và đề nghị tiếp tục được làm rõ hơn một số khía cạnh ở những nghiên cứu tiếp theo. Th.S. Lê Thị Tân Trang, Phó Giám đốc Sở cho rằng “Đề tài có giá trị thực tiễn cao, góp phần cho công tác quản lý nhà nước về gia đình của ngành, những giải pháp đề xuất của báo cáo có giá trị nhất định trong việc hoạch định chính sách, cơ chế ở tầm vĩ mô”.

Hội đồng nghiệm thu cũng như lãnh đạo Sở thống nhất đánh giá cao kết quả nghiên cứu “Đời sống văn hóa của cư dân Hà Nội” và đề nghị nhóm nghiên cứu tiếp thu các ý kiến đóng góp tại Hội thảo để hoàn thiện báo cáo. Hội đồng đề nghị Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch nghiệm thu đề tài với kết quả tốt. ■

Viết Phương